

Nyelvet tanítani...

A Bölcsészettudományi Kar pártalapszervezete legutóbbi taggyűlésén az állami oktatásról hozott központi bizottsági határozat szellemében a kari oktatómunkát vizsgálta. Szakbizottságok által készített referátumok alapján vitatták meg a *történelem és klasszika-filológia, a magyar nyelv és irodalom, és az idegen nyelvszakos tanárképzés problémáit*. A legtöbb gond — mint ez az igazi kommunista felelősséggel folytatott igen aktív és alkotó véleményeket tartalmazó vitából kiderült — az *idegennyelvszakos tanárjelöltek képzésével van*.

— arra lenne szükség, hogy az első két évben alapos, intenzív nyelvi képzést kapjanak a hallgatók, s csak utána tudományos és pedagógiai képzést. Jó lenne elérni, hogy az egyetemre bekerülő hallgatók túlnyomó része tagozatos osztályokból kerüljön ki. Javasolták, hogy a német szakon a felvételt nyert hallgatók számára a felvételi vizsgát követő nyárra egy-két hónapos NDK-beli munkatáborokat kellene szervezni. Az Orosz Tanszék a tanulmányi idő első felét „bevezető félévvé” kívánja módosítani (ennek anyaga a következő lenne: heti tíz óra nyelvyakorlat — nyelvi laboratórium felhasználásával — „Bevezetés a nyelvtudományba” és „Bevezetés az irodalomtudományba” heti két-két óra előadás magyar nyelven). Szó esett arról, hogy a nyelvyakorlatok tematikáját gondosan meg-

Az egyetemi nyelvoktatás feladata, hogy a nyelvtudásszintet felemelje arra a szintre, amellyel a nyelv- és irodalom szakos diploma birtokában levő tanárnak rendelkezni kell ahhoz, hogy munkáját az iskolában kielégí-

„Második pályaválasztás”?

Az előző lapszámban Milassin László a jogász hivatástudattal kapcsolatban kifejtette, hogy az egyetem megkezdése előtt — elsősorban a középiskolai oktatási rendszer hiányosságaiból fakadóan — a diákokban nem alakult ki az a mag — az elképzelés a jogász munkáról —, amely több más pálya esetében megvan. A jogi kar mellett sokan kizárás alapon, jó, ha másodlagos élmények (film, olvasmányok) hatására döntenek. (Az hiszem, itt a magas jogászai jövedelmekről kialakult közvélemény szerepéről nem szükséges beszélni.)

Ennek a bizonyos mágusnak az elültetése, sőt nagyrészt felnevelése is az egyetemi évekre, az itt töltött kilenc félévre vár tehát. Kihasználjuk-e az itt adódó lehetőségeket? Milyen tényezők akadályozzák kihasználásukat?

Érdekes például az „alapképzés” két éve alatt a hallgatók helyzete. A gyakorlatban egymástól határozottan elváló munkaterületek mibenlétéről szervertzen nem sokat tudunk meg. S a tanácsok, a termelőszövetkezetek például már ekkor jelentkeznek szerződéskötési ajánlatokkal.

s sokszor nem eredménytelenül. Az ilyen „második pályaválasztásoknál” a hivatástudat objektív körülmények miatt marad háttérben. Vagy a másik oldal: mi akarsz lenni? Ügyvéd (vagy jogtanácsos, esetleg bírósági ügyész). Voltál már tárgyaláson? Ott még nem. — Az első éves orvostanhallgatók boncolnak, az agráregyetemen fejni tanulnak. — Ő még nem látott tárgyalást.

A harmadik év elején mindenki ágazatot választ. Vajon elégé meggondoltan? Elégé meg-alapozottan? Ellenérv: Az ágazat nem kötelez, mindenki egyforma diplomát kap, a speciális képzésnek csak hasznát lehet venni. Nem hiszem, hogy elég nyomós volna ez az érv.

A diákkörök, speciálkollégiumok, amelyeknek ebben a tekintetben is nagy jelentőségük volna, nem fognak át, nem foghatják át mindenkit. — A pesti joghallgatók között országgyűlési belépőket osztanak ki, „felkapott ügyek” tárgyalásaira mehetnek be. Ezek a lehetőségek számunkra sajnos nincsenek meg.

Még valami: A jogi kari képzés egyik jellegzetessége, hogy

rendkívül széleskörű társadalomtudományi ismeretek megszerzését teszi lehetővé. A szaktárgyak lépten-nyomon egyéb területekkel érintkeznek. A marxista tárgyak mellett például szociológiával, pszichológiával, statisztikával ismerkedhetünk meg. Ezeknek a tárgyaknak tulajdonképpen az lenne a feladatuk, hogy látókörünk kiszélesítésével, műveltségünk elmélyítésével az élet legkülönbözőbb problémáit fejtető gyakorlati és elméleti jogászai munkát megkönnyítsék. Ha azonban ez a szerep nem kap elég hangsúlyt, könnyen előfordulhat, hogy egyes, ilyen szempontból segédtudomány iránti érdeklődés túlságosan is önállóan, s ez már a jogászai hivatástudat rovására mehet. S ez még mindig a jobbik eset, hiszen az érdeklődés iránya változik, változtatható, de a félévről félévre való vegetálásból nagyon nehéz kiköknenni.

Végezetül: Meggyőződésem, hogy az új képzési rendszer kristályosodásával, a tanár—diák viszony szorosabbá válásával, a kiscsoportos foglalkozások során itt is nagyot léphetünk előre.
VÁRNAY ERNŐ

Országos készülődés

Afing több, mint két hónap és Berlinben összegyűlnék a világ ifjúságának képviselői. Találko-zójuk jelmondata: *Antimperialista szolidaritás, béke és barátság!* Ennek jegyében kezdődött el és folyik az országos elő-készület, amely arra hivatott, hogy országunk VIT-küldötteinben, de az egész magyar ifjúságban tudatosítsa: a X. Vilá-gifjúsági Találkozó a haladó demokraciák ifjúság seregszemléje. A berlini X. VIT-en — július 28. és augusztus 5. között — ös-zesen 1500 különböző rendezvényre kerül sor. Külön napja lesz az indokináinak népekkel való szolidaritásnak, az igazságos bé-kéért harcoló közel-keleti ifjúságnak, a nemzeti függetlenségükért küzdőknek. Természetesen a különböző kulturális és sport programokban is gazdag választék lesz.

Hazánkat 700 tagú delegáció fogja képviselni. Közülük lesznek sportolók, különböző művész-egyesületek tagjai, a KISZ-szer-

vezetek által javasolt, politikailag megfelelő felkészültségű fiatalok — az ország ifjúságának valamennyi rétegét képviselve. Az Express utazási iroda 800 személy számára szervez *négy-négy napos utat*. A német ifjúsági szervezet, az FDJ meghívá-sára az NDK-ban dolgozó magyar fiatalok is részt vesznek a találkón.

A VIT-re való hazai előkészületek középpontjában a *10x10 a X. VIT-re* elnevezésű vetélkedő áll. Több mint 80 000 fiatal nevezett be az elődöntőbe. Közülük 160-an kerültek az országos döntőbe, amelyek április 24-től kilenc héten át folynak a rádió és televízió nyilvánossága előtt. Végül a magyar VIT-delegáció 100 tagja közülük kerül ki. (A József Attila Tudományegyetem két hallgatója Révész Béla és Zsádányi Nagy Csaba is vetélkednek az országos döntőben.)

Ezenkívül számos itthoni rendezvény: diákszínpadok országos

találkozója, politikai plakát-pályázat, pályázat a Kiváló Ifjúsági Klub cím eléréseért, különböző szolidaritási demonstrációk, nagygyűlések, szeminariumok. Egyetemi VIT-nap (a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen) kis fesztiválok, és a május 9—június 9-ig tartó Békehónap tartozik még a VIT-re való elő-készület programjához.

Követendő példa

Zákányszék-Bogárzó külterületi iskola. Tanulóinak létszáma 36 fő. Ebből 23 diák alsótagozatos, tizenhárom felsőtagozatos osztályok óráinak hallgatói. Júniusban négyen kapják kézhez az általános iskolai vég bizonyítványt. Joggal kérdezhetik az olvasók, hogyan kerül egy ilyen eldugott hely tanintézetének neve egyetemi lap hasábjaira. Válasz: egy újszerű kezdeményezés eredményeként! A JATE biológia-földrajz szakos oktatóinak és dolgozóinak KISZ-alapszervezete az elmúlt esztendő végén vállalta, hogy társadalmi munkában szemléltető eszközöket készít az iskola részére.

A JATE KISZ-bizottságának kezdeményezésére 1972 novemberében láttak munkához a kollektíva tagjai. A növény- és rovargyűjteményeket az általános iskola követelményeinek megfelelően rendezték. Az ásvány- és közettani mintákat pedig címkékkel látták el és elegáns dobozokba helyezték.

A szemléltető eszközök átadására április 27-én került sor. Mi, akik ott voltunk az eseményen, merjük remélni, hogy — elnézést a pátozért — történelmi pillanatként voltunk tanúi. Napjainkban ugyanis még nagy a szakadék a városi és a tanyai iskolák oktatási színvonala között. Az utóbbi intézmények diákjai úgy kerülnek — ha egyáltalán továbbtanulnak — a szakmunkásképző-

intézetek és középiskolák osztályainak padjaiba, hogy jórészt egyetlen kémiai kísérletet, kémcsövet sem láttak. Pedig a falusi diákokban is él tudásszomj.

Dr. Lehoczkó Endréné, alapszervezeti titkár munkatársai nevében néhány kerestetlen szó kíséretében adta át a kollektíva ajándékát Sztvorecz János tanárnak, miközben a diákok ámuló szemekkel vizsgálatták a soha nem látott rekvizitumokat. Reméljük, hogy a JATE biológiai-földrajz szakos oktatói és dolgozói követőkre találhatnak és a

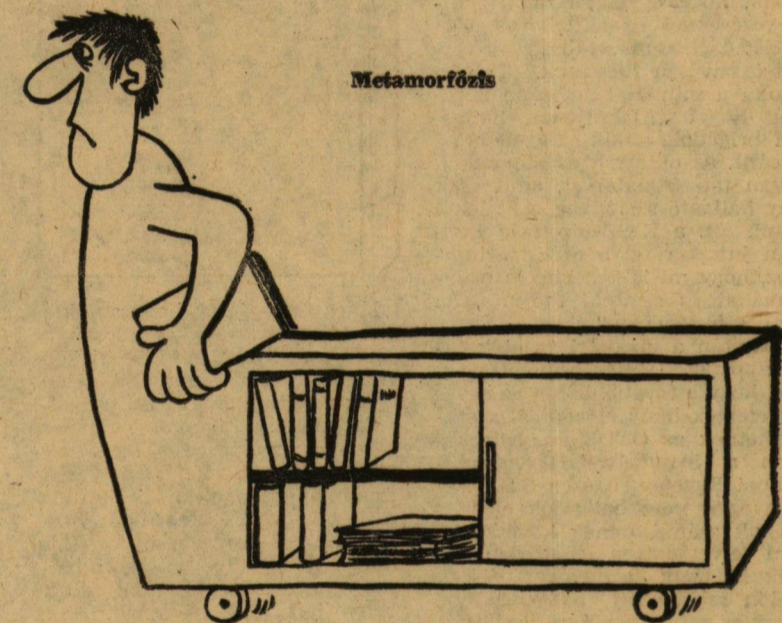
közeljövőben több hasonló jelle-gű eseményről adhatunk hírt.

Ha azt akarjuk, hogy a munkás- és parasztszülők tehetséges gyermekei minél nagyobb szám-ban tanuljanak tovább, akkor az alapoknál kell elkezdeni a lehetőségek megteremtését. A még jobb tanulási feltételek biztosí-tásának elősegítésére pedig ez a mód látszik legcélravezetőbbnek.

Reméljük, hogy az eddigi sike-res akciókat folytatva minél több fiatal oktató és hallgató kapcsolódik be a Csongrád megyei Egyetemi és Főiskolai Tanács által „Tegyük többet a falu köz-művelődéséért” jelszóval meghir-detett újabb akciókba is.

(Fotó: Korpádi Mátyás)

tően el tudja látni. A szakbizott-ság által készített anyagból az derült ki, hogy egy nyelvszakos hallgatónak az egyetemen tíz fél-éven keresztül hetenként körül-belül ötven szót kell az aktív használat, és száz-százötven szót a passzív megértés fokán megtanulnia egy-egy nyelvszakon. Ezen szókincs alapján az egyetemi nyelvoktatásnak olyan beszéd-készségi fokra kell eljuttatnia a hallgatókat, hogy azon a határon belül, ahol a szakszókincs kez-dődik, nagyobb nyelvi hibák nél-kül tudjanak társalogni, folyama-tosan előadni és előkészített vi-tában résztvenni.

Ezek a követelmények — töb-bek között a középiskolai nyelv-oktatás hiányosságai miatt — igen nagy feladatokat rónak az idegen nyelvek oktatását végző tanszékek kollektívára. Az egye-temi nyelvoktatás feladata — ugyancsak a középiskolai nyelv-oktatás hiányosságai miatt — a leíró nyelvten rendszeres és tu-datos elsajátítása, a hallgatók megtanítása szaktárgyak nyelvé-n olvasni, fogalmazni, fordítani és tolmácsolni helyes kijetéssel. A jelenlegi oktatási struktúrában és a jelenlegi keretek között ide-gen nyelvi tanszékeink bár mag-s szinten nyújtanak elméleti képzést, mind a nyelvtudomány, mind az irodalomtudomány terén, nem tudják megadni a hallga-tóknak azt a gyakorlati nyelvtu-dást, amelyre mindenké elött szükségük lenne, különösképpen ma, a szituációs, beszédközpon-tú, a kommunikációt szolgáló modern nyelvoktatás korában.

Az egyetemi nyelvi képzés eredményességének javítása ér-dekében — mint azt a párttag-gyűlésen a vitában résztvevő ok-tatók és hallgatók is fejtegették

kellene szervezni, az egész egye-temi oktatást átfogó tanmenetet és jól körülhatárolt követelmény-rendszerre kellene kidolgozni. Biz-tosítani kellene a nyelvi órák tárgyi feltételeit (megfelelő mennyiségű tankönyveket és egyéb segédesszöveket), s gon-doskodni kellene arról, hogy a nyelvoktatást részben anyanyelvi lektorok, részben magasan kvalifikált (s megfelelő pedagógiai gyakorlattal rendelkező) nyelvtanárokat végezzék. Az orosz szakon a részképzést az ötödik félévre kellene áthelyezni; az angol szaki-kosok számára is biztosítani kel-lene legalább féléves részképzést; a francia és olasz szakosoknak pedig külföldi tanulmányútjaik tartamára konkrét feladatokat kellene adni. Nagyobb súlyt kel-lene fektetni a leíró nyelvten ok-tatására és meg kellene valósít-tani, hogy a gyakorlati nyelvtanó-k maximálisan tíz fős homogén ösz-szetételű csoportokban folyjanak. Kívánatos lenne az irodalomtör-téneti anyag és a kötelező olvas-mány anyag felülvizsgálása, át-csoportosítása. Az Orosz Tanszék javasolja a szakmódszertan ok-tatásának teljes átszervezését, a gyakorlati nyelvi képzés szerves részeként, komplex formában.

Az említettek mellett a párt-taggyűlésen még számos javas-lat hangzott el, s igen örvendé-tes, hogy a párttag hallgatók aktívan vettek részt a vitában — többször is hangot adva annak az óhajtnak, hogy ezekben a kérdésekben az érintett tanszé-kek hallgassák meg a hallgatók tanszéki képviselői, illetve a KISZ véleményét. A Bölcsész-tudományi Karon folyó oktatás korszerűsítésének kérdéseiről a párttaggyűlésen megvitátott referátumok alapján hamarosan tárgyal a Kari Tanács is.

235 hallgatónk üdül

Április 29-én a JATE KISZ-klubjában ülést tartott a Csong-rád megyei Egyetemi és Főiskolai Tanács. Felosztották a megyei fel-sőoktatási intézmények között az OIOT által biztosított kedvezményes üdülőjegyeket. Ezen a nyá-ron a korábbi éveknél kétszer több egyetemista és főiskolász üdülhet a KISZ táboraiban, Verő-cén, Balatonföldváron és Kilián-telepen. A József Attila Tudu-

mányegyetemről 75 hallgató és az Egyetemi Színpad társulatának 40 tagja, az Orvostudományi Egye-temről 65 hallgató, a Tanárképző Főiskoláról 55 hallgató kap tíz-tíz napos üdülőbeutalót. A tanács tagjai ezután tájékoztottak a KISZ vezetőségválasztások során bekövetkezett jelentősebb szemé-lyi változásokról és az intézmé-nyek KISZ-szervezeteinek nyári programjairól.